

Obvodný notársky úrad v Bošáci

Opis na úrovni fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference kode	SK_1570_15112	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný notársky úrad v Bošáci	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1895 - 1945 (1952)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	5,130 bm (362 kusov úradných kníh z rokov 1895 – 1945 (1952), 39 kusov registratúrnych pomôcok z rokov 1905 – 1945 (1949), 3 archívne škatule spisov z rokov 1896 - 1945)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný notársky úrad v Bošáci	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Úrad notára sa objavoval na najnižšom stupni verejnej správy a súčasne miestnej samosprávy v Uhorsku už v 13. Storočí, avšak jeho postavenie bolo dlho vymedzené iba stoličnými štatútmi. Až priebehu 19. a 20. storočia bola funkcia notára upravená zákonnými článkami č. IX z roku 1836, č. IX z roku 1863, č. XVIII z roku 1871 a č. XXII z roku 1886. Po vzniku Československa nasleduje zákon č. 211 z roku 1920. Zákon z roku 1836 kládol dôraz na zmluvný pomer notára k obci. Podľa zákona z roku 1871 mali župy vypracovať vzorové obecné štatúty s právami a povinnosťami notára a obce. Právom obcí bolo vstúpiť s inými obcami do notariátu. Povinnosťou notára bolo viesť písomnú agendu obcí a evidencie, vypracovávať každoročne rozpočet a záverečný účet a kontrolovať daňové priznania. Zákon z roku 1886 kompetencie notára ešte viac	Dejiny správy pôvodcu

		<p>rozšíril. Stal sa radcom obecného predstavenstva a mal dozor nad vykonávaním zákonov a nariadení v obciach. Zákonom z roku 1920 dostal notár právo veta a stal sa štátnym úradníkom. Jeho úlohou bolo sprostredkovanie a zabezpečovanie úloh štátnej správy v obciach notariátu. Notárom postupne pribudli ďalšie úlohy súvisiace napríklad s novým systémom volieb, agendou vyplývajúcou z činnosti na úseku požiarnom, stavebnom, cestnom, zdravotnom, poľnohospodárstva, polície a i. Veľké obce, ktoré boli schopné samé plniť úlohy a vydržiavať notára, mali obecného notára.</p> <p>Dátum vzniku Obvodného notárskeho úradu v Bošáci nie je možné určiť, vznik sa však predpokladá okolo roku 1887 na základe zák. článku XXII z roku 1886. Najstaršie písomnosti zachované v maďarskom jazyku pochádzajú z roku 1896. Do obvodu Obvodného notárskeho úradu v Bošáci patrili obce Bošáca, Zemianske Podhradie, Haluzice a Trenčianske Bohuslavice a príslušné osady a kopanice.</p> <p>Známe sú mená notárov: Šumichrast, Briz, Masarik, Mitošinka a Bunda.</p> <p>Notársky úrad zaniká v roku 1945 a notár sa stáva úradníkom miestnych národných výborov.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>O správe registratúry na Obvodnom notárskom úrade v Bošáci sa v archívnom fonde tohto úradu nezachovali osobitné záznamy. Úrad viedol spisovú agendu, ktorá sa delila na prezidiálnu a administratívnu. Spisový materiál a ani knihy sa však nezachovali kompletne. Spisy sa manipulovali chronologicko-numericke a takto sa aj zapisovali do protokolov ku ktorým sa viedli indexy.</p> <p>Po výstavbe nového obecného domu v roku 1929 zostal spisový materiál i knihy Obvodného notárskeho úradu v Bošáci v starej budove, bez akejkoľvek predarchívnej starostlivosti. V budove bola umiestnená bývalá žandárska stanica, neskoršie poštový úrad, zberňa papiera a napokon slúžila ako byty, takže z uvedeného písomného materiálu nezostalo takmer nič. Ostatný spisový materiál bol uložený na povale budovy MNV.</p>	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Písomnosti archívneho fondu Obvodného notárskeho úradu v Bošáci prevzal Okresný archív v roku 1954 v množstve 11 balíkov spisov, 8 úradných kníh a 13 registratúrnych denníkov, 8 indexov z rokov 1896 – 1944 pod prírastkovým číslom 47 uložených v budove na Mierovom námestí č. 46. K tomuto prírastkovému číslu bol 22. 06. 1964 poznamenaný počet archívnych jednotiek: 7 balíkov spisov, 18 evidencií a 22 registratúrnych pomôcok. Posledný záznam pri tomto prírastkovom čísle uvádza</p>	Spôsoby získavania archívnych prírastkov

		<p>množstvo 152 úradných kníh, 17 škatúl, 9 registratúrnych denníkov a 8 indexov z rokov 1925 – 1945. Tento údaj je nedatovaný a bol zrejme prírastkom, ktorý bol vyčlenený v rokoch 1980, 1985, 1987 a 1988 počas triedenia fondov pracoviska archívu v budove múzea a po presťahovaní úradných kníh a registratúrnych pomôcok priestorov archívu v Zamarovciach do účelovej budovy na Kožušníckej ulici v Trenčíne. Ďalšie úradné knihy a registratúrne pomôcky boli priradené po revízii archívnych fondov a zbierok v roku 1994. Posledný prírastok je zaznamenaný 13. 03. 2018 pod číslom 243/2018, kedy archív prevzal od Obecného úradu v Bošáci 12 úradných kníh – matrík v množstve 0,63 bm z rokov 1895 - 1906.</p>	
3.3.1.	Scope and contents	<p>Najstaršia zápisnica obecného zastupiteľstva pochádza z roku 1904. Viacero evidenčných kníh presahuje pôsobnosť notariátu, z nich niektoré, ako napr. evidenciu členov obecných zastupiteľstiev alebo evidenciu pôrodov, či zbrojných lístkov používali na národnom výbore až do roku 1950, resp. 1952. Najstaršími zachovanými písomnosťami sú administratívne spisy z roku 1896. Sú to uznesenia Župného úradu v Trenčíne v záležitosti povolenia prívodu vody majiteľom vodných mlynov v Bošáci. Z prezidiálnych spisov sa zachoval iba ročník 1945. Aj malé množstvo administratívnych spisov poukazuje na nedostatočnú starostlivosť zo strany pôvodcu fondu. Písomná agenda notárskeho úradu sa delila na prezidiálnu, administratívnu a účtovnú. Priestupková agenda sa nezachovala. Spisy sa zapisovali do protokolov chronologicko-numericky a k nim sa viedli príslušné indexy zachované medzerovito. Napriek neúplnej zachovalosti spisovej agendy predstavujú archívne dokumenty cenné informácie k štúdiu dejín obce Bošáca a okolitých obcí Trenčianske Bohuslavice, Haluzice a Zemianske Podhradie od konca 19. storočia.</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	<p>V roku 1974 písomnosti usporiadal a previedol vnútorné vyradovanie archívár okresného archívu Peter Leščišin. Vypracoval úvod a vyhotovil pomôcku v čistopise. V 80-tych rokoch vznikol pri triedení fondov prírastok. Vtedy vyhotovený dodatok k inventáru obsahoval najmä účtovné knihy obce Zemianske Podhradie roč. 1929 – 1943. Po revízii archívnych fondov a zbierok v roku 1994 sa k fondu priradili ďalšie vyčlenené úradné knihy a registratúrne pomôcky. V roku 1997 inventárne jednotky fondu prečíslovala Mária Hvozdárová. V roku 2005 Ruth Černá doplnila k zinventarizovaným spisom ich čísla, vypracovala</p>	Vyradovanie a hodnotenie

		registre a vyhotovila čistopis inventára.	
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je usporiadaný diplomaticko-chronologicky a má tri skupiny – knihy, spisový materiál a účtovný materiál. Knihy sa delia na správne a evidenčné, spisový materiál na registratúrne pomôcky a spisy. Registratúrne pomôcky sú rozdelené na prezidiálne a administratívne, spisy tak isto. Inventárnou jednotkou pri úradných knihách a registratúrnych pomôckach je jeden zväzok. Pri spisoch je inventárnou jednotkou jeden ročník spisov. Pri účtovnom materiáli je tvorí inventárnu jednotku súbor účtovných kníh za jeden rok. Fond tvorí 153 inventárnych jednotiek.	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský, maďarský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	nepoškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Bratislave, pobočka Trenčín, Ruth Černá: Obvodný notársky úrad v Bošáci 1896 – 1945 (1952), inventár, Trenčín 2005, evid. č. 3710	Vyhľadávacie pomôcky

3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, Kožušnícka 1, 911 05 Trenčín	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Archívna pomôcka o tom neinformuje.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Pozri 3.4.5. Inventár prvýkrát vypracoval v roku 1974 Peter Leščišin. Prírastky zaradili a inventár doplnili v rokoch 1980, 1985, 1987 a 1988 odborná archivárka Mária Hvožďarová a Mgr. Viera Morišová. Inventárne jednotky v roku 1997 prečíslovala Mária Hvožďarová. V roku 2005 Ruth Černá vykonala revíziu archívneho fondu, vypracovala registre a vyhotovila čistopis. Opis vyhotovil Mgr. Peter Špirko v júni 2018.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition a metodického pokynu na tvorbu opisov archívnych súborov podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G) č. SVS-OAR1-2017/002532.	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	08. 06. 2018	Dátum vyhotovenia opisu